

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Вступ до літературознавства

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Англійська мова і література та друга іноземна мова, Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови, Німецько-український переклад та переклад з другої іноземної мови, Французько-український переклад та переклад з другої іноземної мови

Спеціальність 035.041 Філологія (германські мови та літератури, перша – англійська), 035.043 Філологія (германські мови та літератури, перша - німецька), 035.055 Філологія (романські мови та літератури. Перша - французька)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет іноземних мов

Мова навчання українська

Розробник: кандидат філологічних наук, в.о. доцента кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Роман Анатолійович Дзик**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 0978425557

E-mail: r.dzyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=663>

Консультації Онлайн-консультації: п'ятниця з 11:30 до 12:50

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Вступ до літературознавства» призначена для підготовки фахівців за освітньо-професійними програмами «Англійська мова і література та друга іноземна мова», «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови», «Німецько-український переклад та переклад з другої іноземної мови», «Французько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» спеціальностей «Філологія (германські мови та літератури, перша – англійська)», «Філологія (германські мови та літератури, перша - німецька)», «Філологія (романські мови та літератури. Перша - французька)». Вивчення цієї дисципліни є невід’ємною складовою професійної підготовки майбутніх фахівців, оскільки сприяє формуванню системи базових літературознавчих знань і навичок цілісного аналізу художнього тексту.

2. Мета навчальної дисципліни.

Сформуванню системи літературознавчих знань у студента і сприяти оволодінню первинними навичками цілісного аналізу художнього тексту, дати уявлення про теоретичний ґрунт літературознавчої науки, розкрити її структуру, пояснити складові компоненти літературознавчого аналізу різних жанрових форм. Навчити самостійно аналізувати художній твір, компетентно оцінювати явища літературного процесу.

3. Завдання:

- знати суттєві риси мистецтва як особливої форми суспільної свідомості та літератури як виду мистецтва;
- визначати сутність основних літературознавчих понять та категорій;
- розуміти риси художніх систем, літературних епох, напрямів, шкіл;
- орієнтуватися в основних методах літературознавства;
- застосовувати теоретичні знання на практиці;
- володіти навичками літературознавчого аналізу;
- добирати ілюстративний матеріал до кожного терміна;
- орієнтуватися в основних проблемах сучасного літературознавства;
- користуватися термінологічним апаратом сучасного літературознавства.

4. Пререквізити. Теорія літератури, історія літератури, філософія, історія, культурологія, мистецтвознавство.

5. Результати навчання

Знання суттєвих рис мистецтва як особливої форми суспільної свідомості та літератури як виду мистецтва; визначення сутності основних літературознавчих понять та категорій; розуміння рис художніх систем, літературних епох, напрямів, шкіл; орієнтування в основних методах літературознавства.

Вміння застосовувати теоретичні знання на практиці; володіння навичками літературознавчого аналізу; орієнтування в основних проблемах сучасного літературознавства й уміння користуватися його термінологічним апаратом.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	15		15		60		екзамен
Заочна	1	2	3	90	8				82		екзамен

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Літературознавство як наука. Твір як художнє ціле. Цілісний аналіз тексту											
Тема 1. Літературознавство як наука	12	2	2			8	12	1				11
Тема 2. Зміст і форма як літературознавчі категорії	12	2	2			8	12	1				11
Тема 3. Зовнішня форма твору. Вірш і проза. Основні системи віршування	12	2	2			8	12	1				11
Тема 4. Художньо-мовленнєва організація літературного твору. Тропи	12	2	2			8	12	1				11
Разом за ЗМ 1	48	8	8			32	48	4				44
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Роди, види та жанри літератури. Літературний процес. Літературознавча методологія											
Тема 5. Поділ літератури на роди, види, жанри	18	3	3			12	16	2				14
Тема 6. Літературний процес та його основні категорії	12	2	2			8	13	1				12
Тема 7. Літературознавча методологія	12	2	2			8	13	1				12
Разом за ЗМ 3	42	7	7			28	42	4				38
Усього годин	90	15	15			60	90	8				82

3.2.1. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Літературознавство як наука
2	Зміст і форма як літературознавчі категорії
3	Зовнішня форма твору. Вірш і проза. Основні системи віршування
4	Художньо-мовленнєва організація літературного твору. Тропи
5	Поділ літератури на роди, види, жанри
6	Літературний процес та його основні категорії
7	Літературознавча методологія

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Укладання літературознавчого міні-словика
2	Підготовка рефератів до теми
3	Аналіз 2-3 художніх зразків різної жанрово-родової природи

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Літературознавство як наука
2	Зміст і форма як літературознавчі категорії
3	Зовнішня форма твору. Вірш і проза. Основні системи віршування
4	Художньо-мовленнєва організація літературного твору. Тропи
5	Поділ літератури на роди, види, жанри
6	Літературний процес та його основні категорії
7	Літературознавча методологія

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формою підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)				Кількість балів (залік)			Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			40
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
7	7	8	8	10	10	10	

T1, T2 ... T 6 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Білоус, Петро Васильович. Вступ до літературознавства : навч. посіб. / П. В. Білоус. - К. : Академія, 2011. - 336 с.
2. Вивчення форм метафоризації в епічному творі : навч. посіб. до лекц. курсів "Вступ до літературознавства", "Поетика", "Теорія літератури" та спецкурсів для студентів спец. "Українська мова та література" / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Філол. ф-т, Каф. теорії літ. та компаративістики ; авт.-уклад. М. В. Пащенко. - Одеса : Астропринт, 2014. - 151, [1] с.
3. Вступ до літературознавства : навч. посіб. для підготов. до семінар. занять та самост. роботи студ. (напрям "Філологія") / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Гуманіт. ін-т ; [уклад. Єременко О. В.]. - К. : [б. в.], 2012. - 142 с.
4. Вступ до літературознавства : навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-тів, спец. "Мова та література" / Київський національний лінгвістичний ун-т. Кафедра теорії та історії світової літератури ; уклад. О. О. Юрчук. - Луцьк : Твердиня, 2009. - 127 с.
5. Вступ до літературознавства : хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Донец. нац. ун-т, Філол. ф-т. - 2-е вид., випр. і допов. - Донецьк : ДонНУ, 2011. - Вип. 1 : Естетика і поетика М. М. Бахтіна / упоряд. Л. П. Квашина. - 2011. - 233 с.
6. Вступ до літературознавства : хрестоматія : Навч. посібник для студ. філол. фак. вищ. навч. закладів / упоряд. Н. І. Бернадська ; голов. ред. М. С. Тимошик. - К. : Либідь, 1995. - 255 с.
7. Галич, Артем Олександрович. Вступ до літературознавства : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. О. Галич ; Держ. закл. "Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка". - Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2013. - 61 с.
8. Галич, Олександр Андрійович. Вступ до літературознавства : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. А. Галич ; ДЗ "Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка". - Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2010. - 287 с.
9. Галич, Олександр Андрійович. Вступ до літературознавства : підручник / Олександр Галич ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 323 с.
10. Галич, Олександр Андрійович. Теорія літератури : підруч. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл. / О. А. Галич [та ін.] ; наук. ред. О. А. Галич. - Вид. 4-те, стер. - К. : Либідь, 2008. - 488 с.
11. Гуляк, А. Б.. Вступ до літературознавства : метод. посібник для студентів-філологів / А. Б. Гуляк [и др.] ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. - К. : Українська видавнича спілка ім. Юрія Липи, 2007. - 84 с.
12. Гуляк, Анатолій Борисович. Вступ до літературознавства : плани практ. занять / А. Б. Гуляк [та ін.] ; Національний педагогічний ун-т ім. Михайла Драгоманова. - К. : Науковий світ, 2000. - 30 с.
13. Квашина, Людмила Павлівна. Естетика і поетика словесної творчості : хрестоматія-практикум / Л. П. Квашина ; Донец. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. теорії л-ри та худож. культури. - Донецьк : ДонНУ, 2012. - 305 с.
14. Коваленко, Григорій Петрович. Вступ до наукового літературознавства / Григорій Коваленко. - Суми : Корпункт, 2015. - 351 с.

15. Марко, Василь Петрович. Вступ до літературознавства : методичні матеріали для студентів І курсу: кредитно-модульна система / В. П. Марко ; Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. - Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2006. - 140 с.

16. Моклиця, Марія. Вступ до літературознавства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Марія Моклиця ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. - 468 с.

17. Моклиця М. Основи літературознавства: Посібник для студентів / Марія Моклиця. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 192 с.

18. Ніколова, Олександра Олександрівна. Вступ до літературознавства : навч.-метод. посіб. для студ. І курсу ф-ту іноз. філол. (спец. "англ. мова та л-ра") / О. О. Ніколова, Я. П. Кравченко ; ДВНЗ "Запоріж. нац. ун-т" М-ва освіти і науки України. - Запоріжжя : Запоріж. нац. ун-т, 2009. - 141 с.

19. Ткаченко, Анатолій Олександрович. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. з гуманіт. спец. філологія, журналістика, літературна творчість / А. О. Ткаченко ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2.вид., випр. і доп. - К. : ВПЦ "Київський університет", 2003. - 448 с.

5.2. Допоміжна

1. Волков А.Р., Іванюк Б.П., Клим'юк Ю.І. Вступ до літературознавства / Художня лексика. Тропи. – Чернівці: ЧДУ, 1997.

2. Волков А.Р., Іванюк Б.П., Клим'юк Ю.І. Контрольні завдання для проведення практичних занять з курсу “Вступ до літературознавства”/ Метрика. – Чернівці: ЧДУ, 1995.

3. Волков А.Р., Іванюк Б.П., Клим'юк Ю.І. Контрольні завдання для проведення практичних занять з курсу “Вступ до літературознавства”/ Фоніка. Строфіка. – Чернівці: Рута, 2000.

4. Волков А.Р., Іванюк Б.П., Клим'юк Ю.І. Контрольні завдання для проведення практичних занять з курсу “Вступ до літературознавства” / Художній синтаксис. Фігури. – Чернівці: ЧДУ, 1996.

5. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001.

6. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007.

7. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ „Академія”, 1997.

6. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. <http://chtyvo.org.ua>
3. www.ae-lib.org.ua
4. www.academia.edu
5. <http://diasporiana.org.ua>
6. <http://poetyka.uazone.net/translate.html>
7. <http://www.ukrcenter.com>
8. <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/publikatsii>